

Medlemsblad for Museumsforeningerne

Nr. 44 September 2023

Museum Amager

I dette nummer:

**Nyt fra
Museum Amager**

**Højdepunkter
i den mørke tid**

**Mindeord om
Karl-Erik Frandsen**

**Nyt fra
Amagermuseets Venner**

**Nyt fra Dragør
Museumsforening**

**Nyt fra Danmarks
Lodsmuseumsforening**

Sæsonprogram

Museum Amager

Tidsskriftet

»Museum Amager«

– medlemsblad for
Museumsforeningerne.

Udkommer

tre gange årligt.

Bladet udgives af

© **Museum Amager**,

der er en selvejende
institution. Museet

driver Amagermuseet,

Dragør Museum,

Danmarks Lodsmuseum
samt Mølstedes Atelier.

ISSN: 1903-8356

Redaktør:

Søren Mentz

sm@museumamager.dk

Inger Kjær Jansen

ingerkjarsen129@gmail.com

Opsætning og tryk:

Starco Grafisk

32 53 19 99

Museets hjemmeside

www.museumamager.dk

Omtale af arrangementer,
udstillinger, skoletjeneste
samt åbningstider.

Forsideillustration:

Klar til levendegørelsen på
Amagermuseet med fint
pudsede sko.

Foto: Helene Normann

Christensen,

Museum Amager.

Bagsideillustration:

Julestemning på

Amagermuseet.

Foto: Dirch Jansen

Kontakt

Museum Amager

Ndr. Kinkelgade 18A, 2791 Dragør, Tlf. 30 10 88 66, info@museumamager.dk

Museumsleder

Søren Mentz, sm@museumamager.dk, Tlf. 30 10 88 68

Bestyrelsesformand

Carsten Dinesen Maass, carstenmaass11@gmail.com, Tlf. 26 46 10 86

Åbningstider:

**Se Museum Amagers hjemmeside:
www.museumamager.dk**

Amagermuseets Venner

Formand Bente Walløe Poulsen

Tlf. 40 29 67 26 | bentewp@gmail.com

Bliv medlem af foreningen – kontakt:

Bente Walløe Poulsen

Dragør Museumsforening

Formand Jens-Peter Hoe Lorentzen

Tlf. 20 25 03 51 | lorentzen.dragoer@gmail.com

Bliv medlem af foreningen – kontakt:

Kasserer Thomas Maltesen

Tlf. 40 15 11 28 | tm@prolon.dk

Danmarks Lodsmuseumsforening

Formand Ida Clementsen

Tlf. 50 56 68 28 | erlanida@stofanet.dk

Bliv medlem af foreningen – kontakt:

Kasserer Niels Andersen

Tlf. 20 76 88 42 | niels@schottandersen.dk

Årligt kontingent: 125 kr. i alle tre foreninger.

Nyt fra Museum Amager

Selvom levendegørelse i sommerferien er en signaturevent på Amagermuseet, skal vi kun 30 år tilbage, før det blev det bærende koncept. Tænk, at frivillige som Majken Pedersen og Nelly Søndergaard har været med lige fra begyndelsen!

Før de frivillige forandrede museet med deres mange aktiviteter, kom gæsterne for at se de udstillinger, som museumsdirektør Jan Zibrandtsen og hans efterfølger Marianne Therkildsen arrangerede. Dengang var der ingen frivillige aktiviteter, og nyttehaven var forpagtet ud til en landmand.

Fra sin oprettelse i 1922 og indtil slutningen af 1990'erne var Amagermuseet en klassisk vidensinstitution, der formidlede historie ved hjælp af genstande. Det er ikke til at sige, hvad de gamle museumsdirektører tænkte om levendegørelsen. De har sikkert set det som sædernes forfald.

Verden forandrer sig, om vi vil det eller ej, om vi accepterer det og følger med udviklingen, eller om vi forsøger at holde fast i fortiden og længes mod »de gode gamle dage«.

Gårdejer Crilles Dirchsen (1838–1912) og hustru Ane Jacob Crillesen Bachers (1840–1905) Hollændergård med børnene Dirch (1875–1942), Jacob (1868–1952) og Trein (1870–1946). Foto: Historisk Arkiv Dragør.

Ved museumsleder
Søren Mentz

I 1982 gav den gamle gårdejer, Jan Dirchsen, sit besyv med. Han havde om nogen oplevet forandringens vinde, og i bogen om hollænderbyen og dens mennesker, skrev han følgende om meningen med livet:

»Livet, som det leves, ikke mindst på de gårde, som er gået i arv inden for samme slægt i flere generationer, er jo en arv, man har modtaget fra generationen før os, og som vi bygger vort liv på og gerne vil give videre til generationen efter os.«

Lisbeth Møller,
Jan Dirchsen datter,
i Store Magleby Kirke.
Foto: Museum Amager.

Jan Dirchsen tilhørte den sidste generation af bønder i Store Magleby. Hans børn førte ikke slægtsgården videre, og den jord, som havde været i familiens eje i århundreder, blev solgt. Det lille familielandbrug var ikke længere rentabelt, og for Jan Dirchsen var tiden efter Anden Verdenskrig præget af vemod, selvom den faldt sammen med det største økonomiske opsving i verdenshistorien. Aldrig har danskerne været så rige og haft så mange muligheder. Hans børn og børnebørn tilpassede sig. De er slået i gennem i andre brancher og holder mindet om hollænderbønderne i hævd på nye måder.

Udsnit af Peter Carlsens maleri »Amager 2019« med Lisbeth Møllers barnebarn i amagerdragt.
Foto: Thomas Mose.

I dag står Museum Amager overfor et generationsskifte. Nye typer af frivillige er ved at komme på banen, folk som ikke melder sig ind i en forening og er frivillig det samme sted hele livet. Det er personer, som vælger museet til for en stund. Især de unge kommer og går. Det skaber behov for nye måder at arbejde på. Måske skal vi ikke tale om et generationsskifte, men snarere om et systemskifte.

Det er allerede i gang: Amagermuseets Venner udtænker nye formidlingsstilbud som »Dyrevennernes Dag« og »Kaffesalon« på Nordgård, Dragør Museumsforening barsler med projekt »Skipperbyens Dag«, og lodsforeningen har »Lodsens Dag«.

Da jeg tiltrådte som museumsleder i 2015, var der mindst 20 lokale frivillige med i levendegørelsen om dagen. Nu er der højst fem. Til gengæld har vi suppleret med unge studerende og nye aktiviteter, som er mindre mandskabskrævende. Pernille Stockfleth fortæller historier, og brandbilen kører.

Vi har også sat fokus på kernefortællingen – den om hollænderbyens mennesker, deres liv og deres traditioner. Det har været nødvendigt, fordi levendegørelsen tog udgangspunkt i det traditionelle landbrug i år 1900.

Hvis man er til den klassiske levendegørelse, virker det som om, Amagermuseet er ved at lukke og slukke. Hvis man accepterer forandring, vil man glæde sig over, at museet er ved at fremtidssikre sin drift og vil eksistere udover vores egen levetid. Det er nemlig meningen med livet: At skabe plads til forandring, så vi ikke bliver dem, der skal lukke og slukke. Vi skal lade den næste generation komme til, og omfavne den forandring af museumsdriften, som peger fremad. Ellers står nutiden bare i stampe, og det er egoistisk.

Vanen tro er efteråret fuld af aktiviteter. Museum Amager medvirker i Dragør Kulturnat og har sene aktiviteter på Dragør Museum, og de frivillige genskaber miljøet på lodsstationen. Museet indgår også i Golden Days. Søndag den 10. september vil der efter høstgudstjenesten i Store Magleby Kirke være høstbal på Amagermuseet. De lokale viser deres amagerdragter frem, og folkedansere giver prøver på deres kunnen. I oktober 2023 er det 80 år siden, at danske jøder flygtede til Sverige og brugte Dragør som porten til frihed. Det vil museet også markere sammen med Dragør Kommune. Så er der aktiviteter i efterårsferien, inden vi ser frem mod julemarkedet og den 90 hullers store æbleskivepande! Har du lyst til at vende æbleskiver, så send en e-mail til Tina Overgaard: to@museumamager.dk

Jer som følger museet på Facebook og Instagram har opdaget, at vi præsenterer vores besøgssteder med en række stemningsfulde fotos. Den nye stil er tilrettelagt af Helene Normann Christensen, som er i virksomhedspraktik. Hun har stor erfaring fra sit virke på Frilandsmuseet. Det er Helenes foto som pryder forsiden af dette blad.

Næste side:
Hygge i sommer-
køkkenet under
levendegørelsen.
Foto: Museum Amager.

Højdepunkter i den mørke tid for børn og voksne

Ved Inger Kjær Jansen

I tiden efter en dejlig lang sommer er det rart at kunne se frem til både efterårsferie og julen.

I de kommende måneder er det kun efterårsferien og julen, der indeholder fastlagte fridage, mens foråret har flere heligdage og fridage.

Høstgudstjeneste

Her over:
Høstgudstjeneste i
Store Magleby Kirke
2013. Amagerklædte
voksne og børn flankeret
af præsterne Andreas
Wille og Gitte Turin.
Foto: Dirch Jansen.

»Velsign vor sæd, giv gylden høst«. Med de ord strøede Dirch Jansens far, Mindegården, i 1860'erne den første håndfuld sædekorn på marken.

Høstens varighed var afhængig af vejret, og Dirch Jansen fortæller, den kunne være bjærget så tidligt som den 12. august og så sent som den 27. oktober. Under alle omstændigheder blev der holdt et høstgilde. Man har sikkert også deltaget i høstgudstjenesten i Store Magleby Kirke, hvor kirken var og er pyntet med høstens afgrøde som grøntsager, neg og blomster.

Høstgudstjenester er ikke en kirkelig højtid, der har en fast plads i kirkeårets kalender, men fejres mange steder i forbindelse med en søndagsgudstjeneste omkring september.

På Amagermuseet markeres høsten med deltagelse af amagerklædte børn og voksne til høstgudstjenesten i Store Magleby Kirke.

Det er dog ikke en særlig lang tradition, for det skete første gang i 2001 i forbindelse med Amager Museumsforenings 100-års-jubilæum.

I 2003 deltog således 12 af foreningens medlemmer i amagerdragter. Nogle af kvinderne havde en speciel kirkebuket i hænderne sammen med salmebogen. Det var ikke alle, der før i tiden havde et hovedvandsæg at tage med i kirke og dufte til, hvis man blev utilpas under gudstjenesten. I stedet havde man en buket bundet af urter og blomster bl.a. rosmarin, salvie, ambra, lavendel og havemalurt.

Efter høstgudstjenesten er det blevet en tradition, at de amagerklædte følges ad op til museet, hvor de trakteres med mad og drikke.

Bespisning på Amagermuseet efter høstgudstjenesten i 2012.

Foto: Dirch Jansen.

Dreng driver gæs.
Til højre Chr. Mølsteds-
gade. 06-08-1938.
Foto: Historisk
Arkiv Dragør.

Karoffel- eller efterårsferie

Efterårsferie er tidligere også blevet kaldt for kartoffelferie, og det er der en god grund til.

Skoleferie har ikke altid betydet ferie for børnene, men blot fri for skole for at kunne deltage i arbejdet derhjemme i marken, passe gæs, hjælpe med fiskeriet mm.

I 1814 kom den første danske lov, der slog fast, at alle børn fra syv år til konfirmationen havde pligt til at gå i skole. Det var også første gang, at alle børn fik fire ugers ferie i høsttiden, så børnene i den tid kunne være deres forældre til hjælp til at høste, og lærerne i øvrigt kunne forbedre deres kundskaber. Reglen blev udvidet til også at omfatte sæsonarbejde indenfor bl.a. skibsfart og fiskeri.

Der blev uddelt bøder til de forældre, der uden lovlig grund lod børnene arbejde i skoletiden. Forsømmelser var

Københavnere piller
kartofler op i Store
Magleby, på hjørnet
af Nordre Dragørvej
og Hovedgaden under
folkestrejken i 1944.
Foto: Jørgen Rosschou –
Historisk Arkiv Dragør.

der nok af f.eks. i Dragør, hvor mange børn forsømte skolen for at passe gæs. Læreren i Dragør mente, at det var lige så nødvendigt at passe gæs som at køre plov og sejle til søs.

Lidt glæde og fest fik dragørbørnene dog også, for der var flere høstgilder, som børnene deltog i uden, at der skulle betales bøder.

Præsten i Store Magleby, Schmitto, var fortørnet over, at børnene ikke længere måtte benyttes til den gamle skik at gå rundt med bedelister – gæstebudslister – hvor man indbød slægt og venner til fest. Hermed fik han ikke sit »offer« – sin betaling i den anledning. Skikken fortsatte man dog med helt op til 1900. Om det var uden for skoletiden, vides dog ikke.

I 1823 altså lige præcis for 200 år siden, blev bestemmelsen om høstferie udvidet, så man gav børnene fri forår og efterår på de egne, hvor man avlede kartofler. Men kun, hvis man benyttede børnene til at sætte og pille kartoflerne op. Så det var stadig ikke ferie men arbejde for børnene.

Begrebet kartoffelferie optræder første gang i aviserne i 1890'erne, men ikke i lovgivningen. Der nævnes dog 10 fridage, som kan bruges i særlige tilfælde – og måske til optagning af grøntsager. Først i 1942 blev der fra centralt hold givet seks dages efterårsferie.

I 1944 var der bekymring for, om der var arbejdskraft nok til at høste. Man gav derfor landkommunerne lov til, at klasser med børn over 12 år kunne hjælpe til med høsten – dog højst i tre uger.

Med indførelsen af maskinkraft i landbruget i 1950'erne og 1960'erne var børnearbejde der ikke nødvendigt længere. Men mon ikke mange børn i Store Magleby alligevel har været med til at pille kartofler og løg op i efterårsferien i de

Børn hjælper Lisbeth Riber med at høste løg. 1990'erne.
Foto: Dirch Jansen.

seneste årtier af 1900-tallet.

Efterårsferie er i dag for alle skolebørn lig med fri fra skolen i en hel uge med bl.a. mulighed for sjove aktiviteter på Amagermuseet.

Julestuer, julebatter, julemarkeder

Fastelavnen har altid været betragtet som den største højtid på Amager først og fremmest i Store Magleby.

I juletiden havde amagerbønderne nok at gøre med at gøre grøntsagerne klar til salg på torvet til københavnernes julemiddage. Og derhjemme skulle der gøres rent inde og ude i stalde og på gårdspladsen. Alle redskaber skulle være

indendørs, for ifølge sagnet ville Jerusalems skomager *Ahasverus* ellers komme og hvile sig på ploven, og dermed ville der komme mange tidsler i plovfuren. Ahasverus gav ikke Jesus mulighed for at hvile sig på vejen til Golgata, og derfor var skomageren dømt til at gå hvileløs rundt til evig tid.

Julestuer var i ældre tid gilder for især unge, hvor der blev spist, drukket tæt, danset og leget f.eks. blindebuk.

Selvom amagerbønderne havde travlt op til jul, blev der alligevel tid til festligheder for de unge.

I 1800-tallet blev der holdt julestuer i Dragør, f.eks. hos Lars Ols' (1827–1905) i Strandstræde 28. Her blev der drukket punch og danset, men det gjaldt om ikke at hoppe for højt, for der var lavt til loftet i

Lars Ols og hans
kone Karen Crilles
Pietersen Kurvemagers
(1832–1910).
Fotograferet ved huset
i Strandstræde 28.
Ca. 1900.
Foto: Historisk
Arkiv Dragør.

det gamle hus. Uden for stod en balje med vand, hvor de unge mennesker kunne slukke deres tørst efter dansens strabadser.

Emma Eckmann (1840–1936), der hele sit liv havde levet af at brodere amagertørklæder og amagersyninger, fortalte i 1930 til Amagerbladet om juletraditioner i Store Magleby. Julemaden bestod af flæsk eller fisk og grød. De unge blev ikke hjemme, men gik som regel til dans på en af de større gårde. Julestuen, som dette gilde blev kaldt, foregik i storstuen, hvor de unge piger sad iført deres amagerdragter på kisterne og ventede på at blive budt op til dans. Landsbyens musikant spillede så op til dansen med sin fiol.

Emma Wilhelmine Eckmann. Hun boede i et lille hus mellem Møllegade 8 og 10, men havde også et stykke jord ved Amager Landevej nord for Milegården, hvor hun fik bygget hus og boede sammen med sin nevø og hans familie.

Foto: Historisk Arkiv Dragør.

Postkort fra
Den Konservative
Vælgerforening med
invitation til julestue
på Elisenborg i 1964.
Tegnet af Else Jans.
Foto: Historisk
Arkiv Dragør.

Der blev der også tid til juleballer i Store Magleby senere. I 1920'erne skrev en tjenestekarl, at når Krudt Peter spillede op til dans, kom der gang i kludene til juleballer i Store Magleby.

I 1964 og 1965 inviterede Den Konservative Vælgerforening til julestue på Elisenborg. Men mon ikke det nærmere var julemarked med salg af drikke, æbleskiver og julepynt m.m.

Jeg mindes selv julemarkeder i Kernehuset i Store Magleby i 1980'erne, som den selvsamme forening afholdt med netop det indhold.

Julemarkeder er en oplagt mulighed for foreninger, museer m.m. til at tjene penge til de slunkne kasser, og for de besøgende til at komme i julestemning.

Så besøg Amagermuseets julemarked!

Jul på museet 2012.
Foto: Dirch Jansen.

Mindeord om lektor emeritus Karl-Erik Frandsen

Lektor emeritus og historiker Karl-Erik Frandsen døde den 25. maj, 82 år gammel.

Ved Inger Kjær Jansen

Karl-Erik var medlem af Amager Museumsforenings bestyrelse fra 2010–2016, hvor han var meget aktiv med lokale foredrag og byvandring for foreningens medlemmer.

Karl-Eriks primære forskning var indenfor Nordens og Østersøområdet historie i 1500- og 1600-tallet, dansk landbrugs- og bebyggelsehistorie samt pesten i 1700-tallets begyndelse. Men han bidrog også til at belyse Amagers og – ikke mindst hans barndomsby – Tårnby historie på forskellige områder og perioder. Hans disputats fra 1983 udkom som bog med titlen »Vang og tægt«. Heri beskriver han bl.a. dyrkningsmetoderne i Tårnby landsby.

I 1989 udgav han bogen »Tårnby Landsby – historie og bygningsregistrant«, som er blevet et forbillede for et par andre bøger om kommunens landsbyer. Oplysningerne heri blev i databasernes barndom gjort søgbar af bl.a. Karl-Erik.

I bogen »Amager« fra 2002 bidrog Karl Erik med en artikel om Amagers fortid.

Pesten blev også behandlet lokalt i 2003 af Karl-Erik i »Kampen mod pesten. Karantænestationen på Saltholm 1709–1711«.

Desværre nåede Karl-Erik ikke at færdiggøre sit sidste projekt om familief forhold i Tårnby Sogn i 1600- og 1700-tallet.

Vi har haft meget glæde af Karl-Eriks store viden og vil komme til at savne ham fremover.

Æret være Karl-Erik Frandsens minde.

Lisbeth Møller og Karl-Erik Frandsen.
Foto: Dirch Jansen.

Ved
Bente Walløe Poulsen

Nyt fra Amagermuseets Venner

Besøg på Kroppedal Museum

Søndag den 17. september kl. 13 på Kroppedal Museum, Kroppedals Alle 3, 2630 Taastrup.

Vi mødes på Kroppedal Museum, hvor vi kører til i egne biler. Har man brug for transport, så giv venligst besked i forbindelse med tilmeldingen, så finder vi ud af at arrangere plads i en af bilerne.

Ankomst til Kroppedal Museum senest kl. 12.45 for registrering. Kl. 13 begynder et foredrag om arkæologernes arbejde. Se øvrige detaljer i medlemsblad nr. 43 fra juni 2023.

Tilmelding til Bente Walløe Poulsen på e-mailadressen ***ammu.venner@gmail.com*** eller på 40 29 67 26. Turen koster 75 kr. pr. person og dækker entré til museet, foredrag samt kaffe eller te og kage. Når tilmelding er bekræftet, indbetales beløbet.

Museet er velegnet for børn i skolealderen, og der er gratis adgang til arrangementet for børn under 18 år i følge med et medlem af foreningen.

Skilt sat op med
»Adgang forbudt« på
Dragør Havn efter
tyskernes razzia
den 4. oktober 1943.
Foto: Jørgen Rosschou
– Historisk Arkiv Dragør.

Jødernes flugt til Sverige i oktober 1943

Vi vil meget gerne markere 80-året for denne begivenhed med et særligt arrangement, men brikkerne er desværre ikke faldet på plads endnu.

Hold øje med Museum Amagers hjemmeside, Amagermuseets Venners facebookside samt de lokale ugeaviser for yderligere oplysninger.

Efterårsferien – den 16.–22. oktober

Husk, at også i efterårsferien er der liv på Amagermuseets gårde. Tag børn eller børnebørn ved hånden – besøg Amagermuseet og deltag i alle de forskellige aktiviteter.

Julegløgg og julemarked

Lørdag den 18. november kl. 11 på Fadersminde, Ndr. Kinkelgade.

Amagermuseets Venner byder medlemmerne på et glas gløgg og et par æbleskiver på julemarkedets første dag.

Vi mødes på Fadersminde enten udenfor eller inde i administrationen afhængig af vejret.

Kl. 11.45 går vi til den gamle museumsgård, hvor Majken og Nelly vil fortælle om temaet for årets juleudstilling.

Senere besøger vi det traditionsrige julemarked på Nordgård, hvor der bliver lejlighed til indkøb af gaver, julepynt og julegodter.

Majken Pedersen og Nelly Søndergård fortæller om juleudstillingen i 2022.
Foto: Inger Kjær Jansen.

Ny facebookgruppe

Amagermuseets Venner har fået sin egen facebookgruppe, hvor nyheder, små historier, medlemsarrangementer og beskeder fra foreningens bestyrelse, bliver lagt ud.

Har du lyst til at være medlem af facebookgruppen, skal du gøre følgende:

1) Gå ind på Facebook. Find den lille lup eller søgefeltet i toppen – klik på det og skriv »Amagermuseets Venner« (*tip – staver eller taster man forkert, kan det godt drille med at finde gruppen*).

2) Nu kan du klikke på gruppen »Amagermuseets Venner« – så dukker der et par spørgsmål op, som du svarer på, og så »ansøger« du om at blive medlem af gruppen.

3) Når ansøgningen er sendt afsted, vil gruppens administrator godkende ansøgningen, og så er du »lukket ind« i gruppen.

NB: Du skal være medlem af Amagermuseets Venner for at blive medlem af gruppen.

Facebook opslag på Amagermuseets Venner.
Foto: Inger Kjær Jansen.

NYHEDSBREV

Ønsker du at modtage vores nyhedsbrev, så send en e-mail til: ammu.venner@gmail.com med teksten »Nyhedsbrev – ja tak«

Ved Helle Bjørholm
og Carsten Maass

Mølsted med hustru
og tre døtre.
Foto: Historisk
Arkiv Dragør.

Nyt fra Dragør Museumsforening

Mølsted – Dragørs skagensmaler

Maleren Christian Mølsted blev i 1930 begravet på Dragør Kirkegård. På familiegravstedet er indgraveret navnene på hans hustru, Dorothea Mølsted og deres tre døtre, Ingeborg, Anna og Hedvig.

Døtrene havde ingen livsarvinger, og i 1966 overdrog de en del af Mølsteds værker til Dragør Museumsforening samt Mølsteds Atelier i Blegerstræde 1A, som blev åbnet i 1974 af Dr. Dich. En storslået gave blev herved tilgængelig for offentligheden og ikke mindst for borgerne i Dragør.

Dragør Museumsforenings bestyrelse besluttede her i 2023 at betale for en renovering af familiegravstedet, da »tidens tand« havde udvisket mange af familienavnene på marmorpladerne. Baggrunden for denne donation var et ønske om at bevare gravstedet i god stand samt hædre familien for den enestående kunstgave af Mølsteds billeder og tegninger samt Mølsteds atelier.

Mølsteds
familiegravsted på
Dragør Kirkegård.
Foto: Carsten Maass.

Mølsteds Atelier opfatter vi som et af Danmarks mindste og smukkeste museer, og vi er glade for at have en frivillig gruppe, som både vedligeholder bygningen, passer omgivelserne og i samarbejde med Museum Amager arrangerer udstillingerne.

Atelieret holder åbent i weekender i juli og august fra kl. 12–16. Der er fri entré. Efter aftale med Museum Amager kan der åbnes udenfor disse tidspunkter mod betaling.

Mølsted er mest kendt for sine marinemalerier, især af de store dramatiske søslag som Slaget i Køge Bugt 1677, Tordenskjold ved Marstrand og flere episoder med Willemoes og Slaget på Reden 1801. Mange skolebørn har set billedet af hans skildring af, hvordan den dansk-norske flåde forlader

Holmen for sidste gang i 1807, efter englændernes angreb på København, hvorefter de stjal hele flåden. I atelieret kan vi fremvise hovedværket »Slaget ved Helgoland 1864«.

Mølsted havde et stort kendskab til orlogsskibene, da han selv var på en længere rejse med fregatten Jylland. Mølsted brugte ofte en skibsmodel af orlogsskibet *Christianus Quintus* til sine billeder. Denne model er også en del af oplevelsen på atelieret.

Mange af hans billeder skildrer livet i hjembyen Dragør, ved havnen og ikke mindst skibstrafikken i Øresund særlig i farvandet mellem Dragør og Drogden.

Det lå ikke i kortene, at fiskersønnen Mølsted skulle blive en berømt maler. Men hans naturtalent og kontakter både til lokale kunstnere og mæcener – her specielt etatsråd Næser – hjalp Mølsted til at få en enestående mulighed for at komme på kunstakademiet.

Mølsted blev født og døde i Blegestræde 1 A. Her boede han sammen med sin Thea fra Lønstrup, som han inden da var forlovet med i syv år, og de tre døtre. Fra Mølsteds besøg i Lønstrup er ligeledes en række billeder fra livet ved Vestkysten udstillet.

Det senest erhvervede billede af Mølsted er fra 1912. Motivet er en smække, der i høj sø med rebede sejl søger ind i Dragør Havn ved Nordre Mole. I baggrunden ses Dragørs skyline med spiret fra Dragør Kirke over strandhotellet til fyrtårnet og de første villaer mod nord.

Chr. Mølsted:
»Slaget ved Helgoland«
– ombord på fregatten
Niels Juel.
Foto: Carsten Maass.

Christianus Quintus
skibsmodel af Niels
Juels admiralskib.
Foto: Carsten Maass.

NYHEDSBREV

Få nyhedsbrev ved at sende din e-mailadresse
til kasserer Thomas Maltesen på tm@prolon.dk

Ved Ida Clementsen

Nyt fra Danmarks Lodsmuseumsforening

Kulturnat på den gamle lodsstation

Fredag den 8. september kl. 18–21.

Lodsstationens personale fra 1984 er på overarbejde på Dragør Kulturnat.

Gæster kan møde de flittige bådmænd, der holder udkig på 1. sal, kontordamerne, der skriver arbejdsedler, rengøringspersonalet i aktivitet, det mere løse personale, der slukker tørsten mellem de presserende arbejdsopgaver – og ikke mindst lodserne i uniform, der hviler ud efter dagens lodsninger.

Lodsens Dag

Igen i år var der stor interesse for de frivilliges traditionsrige Lodsens Dag. Mange børnefamilier havde fundet vej til havnepladsen foran Danmarks Lods Museum, hvor 76 børn fik udleveret en søfartsbog. 276 gæster besøgte selve museet, og omkring 400 interesserede besøgte arrangementet – heraf en del udenlandske gæster, fra bl.a. Spanien, Frankrig, Ukraine og Sverige.

Der var trængsel ved den gamle isbåd »Mågen«, hvor børnene skulle hejse lodsflaget og der blev lavet 60 små lodsbådsmodeller. Lodsens gebis blev fundet igen og igen,

ankeret blev løftet, arme blev tatoveret, knob blev knyttet og meget mere. Amagerlands Jagthornsblæsere spillede smukt fra lodstårnet kl. 12.

Frivilliggruppen yder en stor indsats, og det er alene deres fortjeneste, at arrangementet kan afvikles. De sætter de store telte op, tager isbåden »Mågen« på land og

At se med kikkert.
Privatfoto.

Sømandstatovering.
Privatfoto.

Frivilliggruppen
efter Lodsens Dag.
Privatfoto.

arrangerer alle aktiviteter. Indsatsen er en hyldest til Dragørlodsernes maritime kulturarv.

Besøg på Historisk Havn – herunder Hal 16, Isbryderen S/S Bjørn og Fyrskib Nr. XVII.

»Ravnenlauget« har de seneste år arrangeret ture til maritime miljøer, for at finde inspiration blandt professionelle bådebyggere. Elisabethlauget, Lodsåd 202's Venner og Smakkelaugget er også blevet inviteret til at deltage.

Tirsdag den 4. juli var der truffet aftale om besøg i Hal 16 i på det gamle skibsværft med koordinator for Historisk Havn Helsingør, Mette Brask, som også er tilknyttet M/S Museet for Søfart.

Medlemmer af »Maritimt Værksted Hal 16« har en stor passion om at skabe liv på vandet gennem maritimt håndværk og bevarelse af historiske fartøjer. Som medlem kan man mod en leje, få sin båd placeret i den gamle værftshal for at udføre reparationer, anvende professionelt værktøj samt drage nytte af den faglige inspiration.

Vi besøgte isbryderen S/S Bjørn, der blev bygget i 1908 i Bremerhaven og tjente som slæbebåd og isbryder på Randers Fjord. Skibet vedligeholdes af ca. 30 frivillige og er et blandt Danmarks tre sidste dampdrevne skibe. S/S Bjørn blev introduceret af en entusiastisk tidligere maskiningeniør.

Vi sluttede på Nationalmuseets Fyrskib Nr. XVII fra 1895, som hovedsageligt blev anvendt som fyrskib på Gedser Rev indtil 1972. En fin afslutning på dagen.

Som et lille intermezzo mødte vi et hollandsk par, som lå fortøjet med deres båd i Historisk Havn. Båden var bygget i Helsingør i 1869 til brug som lodsåd. Båden hedder »Helsingør« og blev i 1939 solgt til Holland og ombygget til lystfartøj. Ravnenlaugets medlemmer var meget interesserede, da »Helsingør« må være en søsterbåd til »Ravnen«.

Hal 16. Privatfoto.

Isbryderen SS Bjørn. Privatfoto.

Sæsonprogram

September–22. oktober

Særudstillingen Kastrup Glasværk
– er blevet forlænget.

3. september
kl. 8.30–20

Dragør Museumsforenings skovtur
Besøg på Fuglsang Kunstmuseum, godset Corselitze, Hesnæs og Bogø.

Kulturmattens glade personale. Privatfoto.

8. september

Dragør Kulturnat
Se mere på www.museumsmager.dk

kl. 18–21

Kulturnat på Danmarks Lodsmuseum
Den gamle lodsstation genopstår.

8.–10. september

Dahliadage på Amagermuseet

9. september

Bevaringens Dag
Fællesarrangement ved Dragør Bevaringsnævn, Beboerforeningen for Dragør Gamle By og Dragør Museumsforening. Arrangementet er en videreudvikling af den tidligere afholdte håndværksdag.

Høstudbytte pynter
i kirken.
Foto: Dirch Jansen.

Høstgudstjeneste i Store Magleby Kirke
– med efterfølgende besøg på Amagermuseet.

10. september

Besøg på Kroppedal Museum
Kroppedals Alle 3, 2630 Taastrup.

17. september kl. 13

Modellaug starter
Kontakt Erlan på tlf.: 50 55 22 35.

20. september kl. 19

Måtteflet starter
Kontakt Dorthe på tlf.: 29 45 40 75.

27. september kl. 19

Markering af 80-årsdagen for jødernes flugt i 1943
Ved Elisabeth i Dragør Gamle Havn.

4. oktober

Efterårsferie på Amagermuseet
– med aktiviteter for børn.

**16.–22. oktober
kl. 12–16**

Julelogg og æbleskiver på Fadersminde
– for Amagermuseets Venner.

18. november kl. 11

Julemarked

**18.–19. november og
25.–26. november
kl. 12–16**

Juleudstilling på Amagermuseet

**18. november til
17. december
onsdag til søndag
kl. 12–16**

POST

B

PP

DANMARK

